

Wstęp

W ostatniej dekadzie można zaobserwować nasilone zainteresowanie badaczy zjawiskiem starzenia się i starości. Powstało wiele publikacji poświęconych tym zagadnieniom. Bezpośrednio jest to związane z obserwowanymi niekorzystnymi zmianami demograficznymi. Zwyczajowo uważa się, że proces starzenia się ma charakter indywidualny. Jednak w opracowaniach naukowych, oprócz jednostkowego, uwzględniany jest także kolektywny aspekt starzenia się. Kiedy liczba ludności w starszym wieku (60 lub 65 lat i więcej) wzrasta do poziomu powyżej 12% ogólnej liczby ludności, mówi się o demograficznej starości. Europa, w tym i Polska, już od wielu lat stoi w obliczu wyzwań związanych ze starzeniem się społeczeństwa. Zagadnienia te są przedmiotem dociekań wielu gerontologów.

Na polskim rynku wydawniczym istnieje zaledwie kilka czasopism o tej tematyce: „Gerontologia Polska”, „Biblioteka Gerontologii Społecznej Exlibris” oraz „Gerontologia Współczesna Alter Ego Seniora”. Z oczywistych względów czasopisma te nie są w stanie objąć wszystkich istotnych wątków obecnie poruszanych w pracach badawczych polskich gerontologów społecznych. Dlatego też istnieje silna potrzeba tworzenia kolejnych czasopism lub serii wydawniczych, na łamach których badacze mogliby systematycznie prezentować wyniki swoich badań. Właśnie takie uzasadnienie leży u podstaw powołania nowej serii wydawniczej „Refleksje nad Starością”. Inicjatywie tej przewodzą gerontolodzy społeczni związani z Uniwersytetem Łódzkim, którzy nawiązują do bogatej tradycji badań, jakie były prowadzone w tym obszarze m.in. przez Edwarda Rosseta, Aleksandra Kamińskiego czy Olę Czerniawską.

Celem nowej serii wydawniczej „Refleksje nad Starością” jest stworzenie multidyscyplinarnego forum wymiany myśli, które ma upowszechniać dokonania środowiska naukowego w zakresie badań nad starością i starzeniem się. Seria dedykowana jest szerokiej społeczności badaczy, głównie zajmujących się gerontologią społeczną.

W ramach serii wydawniczej prezentowane będą oryginalne prace naukowo-badawcze, artykuły poglądowe oraz opracowania specjalne, przygotowywane na zamówienie Redakcji, dotyczące wybranych zagadnień z zakresu gerontologii społecznej.

Oddajemy do rąk Czytelników pierwszy tom nowej serii „Refleksje nad Starością” zatytułowany *Obiektywny i subiektywny wymiar starości* pod redakcją prof. Elżbiety Dubas i dr. Marcina Muszyńskiego. Tytułem tego tomu pragniemy zwrócić uwagę na to, co w starości jest oczywiste i empirycznie

weryfikowalne oraz na to, co jest trudne do wyrażenia i silnie zindywidualizowane. Zebrane teksty naukowe zostały podzielone na te, które poruszają wybrane konteksty starości obiektywnej i subiektywnej (autorstwa Elżbiety Dubas, Marcina Muszyńskiego, Marii Łuszczyskiej, Emilii Kramkowskiej), kolejne pięć tekstów (Anny Gutowskiej, Mirosława Góreckiego, Anny Rudnik, Małgorzaty Dzięgielewskiej, Bartosza Mitkiewicza) odnosi się do społecznego obrazu starości. Artykuły autorstwa Moniki Sulik, Anny Szafranek, Katarzyny Buczek, Agaty Szwech, Doroty Sieroń-Galusek i Moniki Kalinowskiej ukazują starość w perspektywie biograficznej. Tom zwieńczają dwa teksty (Renaty Koniecznej-Woźniak, Elżbiety Dubas) dotyczące szeroko rozumianej samo-realizacji.

Artykuły zawarte w niniejszym pierwszym tomie stanowią swoisty wstęp do „Refleksji nad Starością”, a także impuls do dalszej eksploracji zagadnień poruszanych w ramach szeroko pojętej gerontologii społecznej. Życzymy inspirującej lektury.

Marcin Muszyński
w imieniu Redaktorów tomu